

6. Науково-дослідна та методична робота

6.1. Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників та надання практичної допомоги на місцях

Завдяки залученню у 2015 році до співпраці спеціалістів вищої освіти та кваліфікованих фахівців бібліотек всіх систем і відомств, система підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців ЮСП бібліотек Херсонської області розвивалася відповідно сучасним умовам до професійної компетенції бібліотечних працівників.

Традиційна місія діяльності книгозбірень – забезпечення доступу до інформації та знань в умовах кардинальних змін, що відбуваються в освіті, теж потребує трансформації. Актуальною проблемою стає пошук нових напрямів і форми співпраці бібліотек різних відомств на допомогу освіті та самоосвіті молоді.

Саме цим питанням і був присвячений **семинар-тренінг «Бібліотека в умовах концептуальних змін освіти»** для працівників юнацьких структурних підрозділів бібліотек Херсонської області, бібліотекарів вищих та професійно-технічних навчальних закладів міста, який відбувся у Херсонській обласній бібліотеці для юнацтва ім. Б.Лавренюва.

Бібліотечні фахівці з 14 районних та сільських бібліотек, центральної міської бібліотеки ім. Лесі Українки та філії Херсонської ЦБС, 10 бібліотек професійно-технічних навчальних закладів, а також бібліотек херсонських вишів: трьох університетів, морської державної академії, а також гідрометеорологічного технікуму та політехнічного коледжу зібралися на семінарі-тренінгу для підвищення свого фахового рівня, обміну досвідом та спілкування з метою пошуку нових напрямів і форм співпраці.

Про модернізацію вищої фахової бібліотечної освіти, стратегію її реформування, підготовку бібліотечних фахівців нового формату, максимально приближеного до європейського рівня розповіла у своєму виступі декан факультету менеджменту і бізнесу Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв Шуляк С.О.

В умовах шаленого розвитку сучасних інформаційних технологій швидко змінюються вимоги щодо підготовки професійної документації, презентації діяльності бібліотек серед громади, збереження максимальної кількості інформації та швидкої доставки її до користувача в режимі он-лайн. На допомогу бібліотекарям приходять сучасні інформаційні сервіси. Про деякі з них учасники семінару дізналися з *майстер-класу* «Онлайн ресурси для освіти: зроби навчання сучасним» від викладача кафедри «Експлуатація суднового електричного обладнання та засобів автоматики» Херсонської державної морської академії Крупіци П.О.

В сучасних умовах «інформаційної війни» бібліотекарям треба орієнтуватися в таких поняттях як «фейки», знати різницю між поняттями "інформація" та "пропаганда", та за потреби зорієнтувати в цих поняттях своїх користувачів. Корисними на семінарі-тренінгу стали *тренінгові заняття* «Скажи: «ні» дезінформації» які провели для учасників семінару *завідувач відділу автоматизації бібліотечних процесів Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва* Тер-Давлатян Ю.М. та *завідувач сектору соціокультурної діяльності читального залу Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва* Майстренко Ю.А.

Традиційний обмін досвідом відбувся у формі *бібліо-експресу* «Бібліотека + освіта = партнери». Рухаючись по професійному колу, відвідали декілька станцій-локацій, зупиняючись на яких мали змогу познайомитися з досвідом колег з Херсонського державного та аграрного університетів.

Професійну зацікавленість учасники семінару виявили до *бібліотечних проектів по роботі з молоддю* «Кіно і книга: відпочиваємо разом», з яким познайомила бібліотекар юнацької кафедри комунальної установи «Великоолександрівська РЦБС» - Н.Є. Росохата та «Зустрінемося в юнацькій: Тиждень першокурсника», представлений завідувачем відділу абонементу Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва Г.С. Таворською.

І, наостанок, традиційне інтерактивне підведення підсумків семінару. Кожен учасник семінару, окрім інформації, отримав невеличку теку з методичними та бібліографічними матеріалами.

Детальніше про семінар за посиланням http://metobuks.blogspot.com/2015/11/blog-post_25.html

Інформаційне забезпечення діяльності ЮСП бібліотек області здійснювалося завдяки черговому 10 випуску **інформдайджесту** «На замітку методисту», в якому представлені матеріали на допомогу діяльності бібліотек щодо освітнього процесу молоді, у т.ч. національно-патріотичного виховання. Досвід бібліотек Херсонщини представлений заходами на теми інформаційної підтримки освіти та хіт-парадом креативних книжкових виставок ХОБЮ ім.Б.Лавренєва, які стали бібліотечними знахідками 2015 року.

Методичне забезпечення діяльності ЮСП бібліотек області з питань обслуговування молоді, а також процесу планування та звітності здійснювалося за допомогою інформаційних листів щодо:

- участі у обласному інтернет-проекті «Будь в тренді! Читай українське!»
- проведення Тижня молодіжної книги
- участі у Всеукраїнському соціологічному дослідженні «Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності»
- участі у Всеукраїнському анкетуванні «Україна в Європейському Союзі»
- участі у Всеукраїнській акції «Українська молодь читає участі у V обласному фестивалі молодіжного читання та права «Відкрий свою книгу»
- участі в обласному соціологічному опитуванні молоді віком від 15 до 35 років: «Краща книга року у молоді Херсонщини»
- звітності за 2015 та планування діяльності ЮСП бібліотек області на 2016 рік
- участі у семінарі-тренінгу «Бібліотека в умовах концептуальних змін освіти»

На базі науково-методичного відділу продовжував діяти консультативний пункт **«Секрети бібліотечної майстерності»**. Фахівці бібліотек різних систем та відомств могли отримати консультативну та практичну допомогу з питань інноваційного підходу щодо бібліотечного обслуговування молоді в умовах розвитку сучасних інформаційних технологій та просуванню діяльності бібліотеки в соціальних медіа .

Система безперервної бібліотечної освіти бібліотекарів Херсонщини, що працюють з юнацтвом та молоддю, протягом 2015 року була направлена на професійну самореалізацію для успішної роботи в нових умовах. Саме цьому сприяло впровадження сучасних інноваційних інтерактивних форм навчання поряд з використанням традиційних.

На сучасному етапі одним з основних напрямків соціально – психологічної роботи в бібліотеці є сприяння підвищення професійної активності бібліотекарів, розвитку у них таких властивостей, самостійність, ініціативність, комунікабельність, впевненість у своїх силах, творчість, а також сприяння виробленню у них установок на професійну самореалізацію для успішної роботи в нових умовах.

Комунальна установа «Каховська районна об'єднана бібліотека ім. М.Братана»

- **методичні прес – валізи** для сільських бібліотекарів
- **практикум** для сільських бібліотекарей по створенню своїх блогів "Блог - це просто".

З метою підвищення кваліфікації бібліотечних працівників КУ КРОБ були проведені **семінари – практикуми** «Використання мультимедійних та інтерактивних технологій в практиці роботи бібліотекаря» та «Книга і національно – патріотичне виховання молоді» із використанням **інтерактивних форм навчання**: ділових ігор, тестувань, презентацій досвіду бібліотек у форматі «Печа-куча», відкритий мікрофон, віртуальні подорожі.

Комунальна установа «Великоолександрівська районна централізована бібліотечна система»

- **інформаційний брифінг** "Сільська бібліотека в реалізації сучасних суспільно-просвітницьких проєктів" де в ролі журналістів виступили бібліотечні працівники Великоолександрівського району.
- **літня школа сільського бібліотекаря** "Публічна бібліотека: базові функції, соціальні орієнтири" гостинно відчинила свої двері з 1 червня по 31 серпня, в центрі доступу до Інтернет– мережі, для працівників сільських бібліотек-філій.
- **день творчої ініціативи** «Бібліотека – центр інформації, дозвілля та інтелектуально – творчого розвитку дітей та молоді»

Новотроїцька Центральна району бібліотека

- **Дні теорії та практики** «Можливості бібліотеки щодо просування читання у молодіжне середовище»
- **Бібліотечні тренінги** «Давайте всім розповімо про себе», «Конфлікти в бібліотеці: як їх уникнути»
- **Майстер – клас** «Професіоналізм плюс традиція»
- **Інформаційна година** «Впровадження нових інформаційних технологій в практику бібліотечної роботи»
- **Вебінар** «Нові бібліотечні послуги з використанням інформаційних технологій» проводились для бібліотекарів сільських бібліотек, які мають комп'ютери з доступом до мережі Інтернет (Одрядівська, Новомиколаївська)
- **Онлайн—консультації** : «Як налагодити співпрацю з місцевими громадами» на базі Одрядівської та Новомиколаївської сільських бібліотек.

Херсонська ЦБС

- бібліотечно-інформаційна біржа «Професіонал».
- інформаційні мозаїки «Сучасні форми роботи в бібліотеках»
- Креатив-майстерні: «Складові якісного обслуговування користувачів»

В рамках сприяння професійному зростанню молодих бібліотекарів була продовжена діяльність клубу молодого лідера «Бібліо SuperStar». За рік було проведено 5 занять: тренінги з основ комунікацій, майстер-класів від бібліо-шефа та креатив-майстерні.

Традиційно до Всеукраїнського дня бібліотек відбувся «III Форум інноваційних бібліотечних ідей» на якому бібліотечні фахівці мали змогу обмінятися досвідом, привернути увагу громади, органів влади до роботи бібліотек міста, сіл та селищ; до читання у новому форматі, надання нових бібліотечних послуг у рамках особистих програм та проектів.

Цьогорічний форум проходив у форматі представлення кращих ініціатив бібліотек у номінаціях:

- «Право»
- «Простір бібліотек»
- «Просування читання»
- Патріотизм. Краєзнавство»
- «Інформаційні послуги на селі»

6.2 Науково-дослідна робота та поширення нововведень

Протягом 2015 року ЮСП бібліотек Херсонщини стали активними учасниками всеукраїнських та регіональних соціологічних досліджень, анкетувань, акцій та веб-проектів

Херсонська обласна бібліотека для юнацтва та юнацькі структурні підрозділи бібліотек Херсонської області з метою виявлення поінформованості молодих людей про волонтерський рух, з'ясування їхнього ставлення до волонтерства та вмотивованості участі у ньому долучилися до Всеукраїнського соціологічного дослідження «Ставлення молоді до участі у волонтерській діяльності».

У Херсонській області у даному опитуванні взяли участь мешканці Білозерського, Великолепетиського, Великоолександрівського, Горностаївського, Іванівського, Каланчацького, Чаплинського, Цюрупинського районів та міста Херсона.

У ході опитування визначався рівень обізнаності та ставлення молодих людей до волонтерства, готовність до участі у волонтерських заходах, зібрані дані про волонтерські організації, популярні серед молоді.

Під час дослідження було опитано 726 респондентів віком від 10 до 35 років, більшість яких, а саме 64%, складають жінки. Більше половини опитаних навчається, а майже третина працює.

За результатами дослідження можна зробити висновок, що останні події в Україні дуже вплинули на громаду, на її свідомість, людяність, бажання допомагати та долучитися до долі інших людей та країни. 80% опитаних дали майже дослівне визначення поняття волонтерства - це добровільна благодійна діяльність, спрямована на надання допомоги особам, що перебувають в складних життєвих ситуаціях та потребують сторонньої допомоги.

Ставлення до волонтерства серед опитаних респондентів Херсонської області не є однозначним, хоча 84% і ставляться до нього позитивно, проте є і такі, які ставляться до цього навпаки.

Молодь Херсонської області у своїй більшості знайома з волонтерським рухом та готова до участі у волонтерських заходах.

Завдання бібліотек полягає в тому, щоб інформувати молодь про волонтерські акції та проекти, залучати їх до таких проектів, запрошувати до бібліотечного волонтерства.

Протягом серпня-вересня 2015 року в юнацьких структурних підрозділах бібліотек Херсонської області було проведено Всеукраїнське анкетування молоді «Україна в Європейському союзі: переваги та недоліки». В ньому взяли участь Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім.Б.Лавренюва та бібліотеки Бериславського, Великоолександрівського, Іванівського, Каланчацького, Новокаховського, Новотроїцького, Скадовського та Чаплинського районів. Всього опитано 695 респондентів.

У анкетуванні взяли участь молоді люди віком від 14 до 35 років, серед яких 306 (44%) чоловіків та 389 (56%) жінок. Конкретніше за віковим показником вони розподілилися наступним чином: 14-17 років – 135 (19,4%); 18-21 років – 172 (24,7%); 22-24 роки – 119 (17,1%); 25-35 років – 269 (38,7%).

На думку більшості респондентів Херсонської області України ще зарано вступати в Європейський союз спочатку потрібно розібратися з внутрішніми проблемами. Серед найважливіших проблем були названі подання корупції та хабарництва і припинення війни на Сході. Але більшість також вважає, що Євросоюз повинен допомогти Україні в подоланні цих проблем. Після вступу до ЄС Україна отримає безвізовий режим, зростання рівня життя громадян, поліпшення економіки, тощо. Серед недоліків були названі погіршення відносин з Росією, відтік робочої сили до країн ЄС, руйнування українських традицій.

Завданнями бібліотек у цей час є:

- акцент на патріотичне виховання – розвивати у молодого покоління почуття любові до рідної країни, збереження цілісності її територій, поваги до всіх її мешканців, толерантності до кожного;
- змінення самосвідомості та менталітету громадян – якщо ти хочеш змін і покращення життя почни з себе, адже кожен може зробити свою країну краще.

З метою виявлення рівня обізнаності молоді в галузях сучасної української та світової літератури Херсонська обласна бібліотека для юнацтва ім.Б.Лавреньова провела **анкетування «Краща книга року у молоді Херсонщини»**. В анкетуванні взяли участь юнацькі структурні підрозділи бібліотек в таких районах: Бериславському, Великоолександрівському, Іванівському, Каланчацькому, Каховському, Новокаховському, Цюрупинському, Чаплинському. Опитування проводилося двома методами: онлайн-формою Google forms та традиційним паперовим. Всього опитано 643 респонденти, з них 18 за допомогою онлайн-форми.

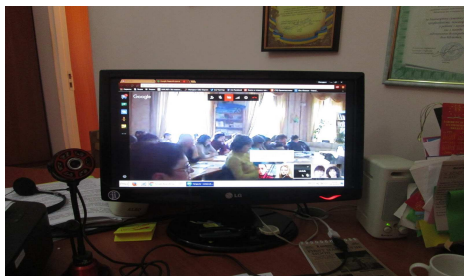
Аналіз анкет показав, що значна частина херсонської молоді добре обізнана в галузях сучасної української та світової літератури. Гірше ситуація в галузі літератури рідного краю, тому що менша кількість респондентів дали відповідь на це запитання. Позитивним є те, що в списку «Краща книга року 2015» переважають твори сучасної української прози.

Результатом опитування стало формування рейтингу популярних книг у молоді Херсонщини у 2015 році.

За результатами обласного анкетування «Краща книга року у молоді Херсонщини» можна зробити висновок, що молодь рівнозначно обирає для читання твори як українських, так і світових письменників. Моніторинг дозволив визначити основні вподобання молоді. В коло їх читання входять різнопланові та різножанрові твори від легкого читива до важких вдумливих видань, від детективів і фентезі до історій про важке сьогодення.

Наразі визначається негативна тенденція, що комплектування бібліотек художньою літературою не може задовольнити читацького попиту, і дуже відстає від нього. Завданням бібліотек наразі є моніторинг книжкових видань в Україні та оперативне поповнення фонду сучасною літературою для найкращого розуміння потреб молоді.

Протягом 2015 року завдяки активному використанню сервісу Google Hangouts в своїй діяльності, Херсонська обласна бібліотека для юнацтва імені Б.Лавреньова стала учасником міжрегіональних бібліотечних заходів з підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців.

Участь в **Інтернет-естафеті «Миколаїв – Запоріжжя - Кіровоград – Херсон»**, як складової обласного семінару для працівників ЮСП бібліотек Миколаївщини: «З країною разом: волонтерство як світогляд» Миколаївської обласної бібліотеки для юнацтва надала можливість спілкування в режимі онлайн з колегами із Кіровоградської обласної бібліотеки для юнацтва ім.О.Бойченка, Запорізької та Миколаївської обласних бібліотек для юнацтва.

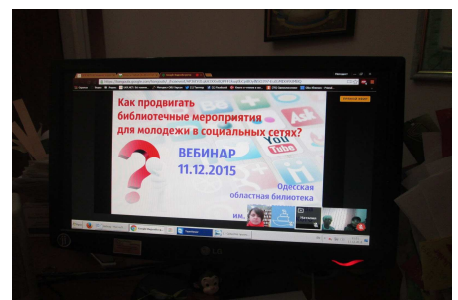
Завідувач науково-методичного відділу Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавреньова – Тарадименко І.І. у своєму виступі «Волонтерська та благодійна діяльність бібліотеки як вектор національно-патріотичного виховання молоді» познайомила учасників он-лайн спілкування з благодійними проектами бібліотеки:

- *«Книга на передову»*
- *фото-проект «Світлини для героїв. Батальйон «Херсон»*
- *акціями на допомогу внутрішньо переміщеним особам зі Сходу України*
- *співпраці з благодійним фондом громади міста Херсон «Захист» та волонтерським батальйоном «Херсонська чайка» на допомогу українським військовим в зоні АТО.*

Участь у **вебінарі «Як просувати бібліотечні заходи для молоді в соціальних мережах?»**, за ініціативи Одеської обласної бібліотеки для юнацтва ім.Маяковського, надала можливість отримати новий досвід участі у заходах нового сучасного формату щодо дистанційного інтерактивного навчання.

У першій частині вебінару фахівці Одеської обласної бібліотеки для юнацтва ім.Маяковського: головний бібліотекар науково-методичного відділу - **Каріна Благодар** та бібліотекар 1-ї категорії - **Наталія Грищенко** надали професійну консультацію для учасників навчання – працівників ЮСП бібліотек Одеської області, які приєдналися до вебінару.

Друга частина вебінару була присвячена обміну досвідом. Учасники вебінару мали можливість познайомитися з інтернет-представництвом Ізмаїльської центральної міської бібліотеки ім. І.Котляревського Одеської області, з яким познайомила бібліотекар І категорії бібліотеки **Наталія Скоробрех**. Вона познайомила з цікавими заходами та акціями для молоді Ізмаїлу, організованими бібліотекою за допомогою соціальних мереж та web-ресурсів.

Завідувач науково-методичним відділом Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва - **Ірина Тарадименко** познайомила з інформаційним представництвом Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва в Інтернет та розповіла про діяльність бібліотеки, щодо використання соціальних мереж у просуванні бібліотечних заходів для молоді та web-проектів для ЮСП бібліотек Херсонської області. Запис вебінару за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=BiBwWfW69lc&feature=youtu.be>

У обласний фестиваль молодіжного читання та права «Відкрий свою книгу» відбувся у м.Скадовськ Херсонської області

Цього року на фестиваль «Відкрий свою книгу» відвідали письменники і учнівська молодь з Херсона та Скадовська, фахівці з бібліотек обласного центру та дев'яти районів Херсонщини.

78 бібліотечних працівників із 45 бібліотек області завітали на традиційний фестивальний «Ярмарок інноваційних бібліотечних ідей». Цього року до оргкомітету надійшло 18 проектів, що є рекордною кількістю за п'ять років проведення фестивалю. 10 найкращих проектів були презентовані на ярмарку і отримали нагороди.

Найбільш яскравими видалися презентації: «Мультимедійний клуб «Кіно і книга: Відпочиваємо разом!» комунального закладу «Великоолександрівська ЦБС», «Флешбук Гоголь-фентезі + БІБЛІОТЕКА» комунальної установи «Каховська районна об'єднана бібліотека ім. М.Братана» та «Жива бібліотека» комунального закладу «Скадовська ЦБС». Вони і стали цьогорічними дипломантами. **ФОТО**

Окремі нагороди від Головного територіального управління юстиції в Херсонській області отримали проекти «І джура козацький мав свої права» центральної районної бібліотеки комунального закладу «Чаплинська ЦБС» та «Світ захищений правом» центральної районної бібліотеки Новотроїцької ЦБС.

Протягом 2015 року набувала більш широкого змісту діяльність Інтернет-центрів бібліотечних закладів Херсонщини, які пропонували молоді різноманітні послуги

Поряд з традиційними з'явилися нові інформаційні послуги, а саме:

В арсеналі бібліотечних форм роботи з молоддю протягом року з'явилися нові послуги, а саме:

- доступ до повнотекстових електронних ресурсів
- уроки комп'ютерної грамотності «З комп'ютером на «ти»»
- електронні послуги та послуги Інтернет- телефонії
- віртуальні екскурсії «На допомогу абітурієнту»
- інтернет-мандрівки «Сторінками вікіпедії»
- інтернет-канікули «Канікули з Інтернетом»
- для учасників АТО надається перелік пільг для них та членів їх сім'ї
- для внутрішньо переміщених осіб надається допомога в оформленні електронної перепустки до зони АТО
- електронний пошук роботи.
- сервіс електронних квитків.
- електронна освіта: реєстрація осіб для проходження ЗНО, а також використання електронного ресурсу «Електронний вступ» для заявки на вступ до будь-якого вищого навчального закладу України.

Для підвищення кваліфікації та самоосвіти бібліотечних фахівців все ширше стали застосовуватися вебінари. (Білозерська, В-Олександрівська, Голопристанська, Іванівська, Каланчацька, КУ КРОБ, Н-Каховська, Н-Троїцька, Н-Сірогозька, Херсонська ЦБС)

Для популяризації діяльності обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва та юнацьких структурних підрозділів бібліотек Херсонської області у роботі з молодим користувачем протягом 2015 року продовжували використовувати контент соціальних мереж: Однокласники, Вконтакте, Facebook, Google+, Pinterest), бібліотечні блоги, соціальних медіа-сервіси YouTube, Calameo, Slideshare. В практиці діяльності бібліотеки чільне місце зайняли сервіси Google Hangouts, Google Maps та різноманітні хмарні технології.

Для підвищення іміджу та більш оперативного інформування про різні бібліотечні події та програми, обміну досвідом все активніше використовувались бібліотечні блоги, продовжували розвиватися і бібліотечні сайти, на яких розміщувалась інформація, фото та відео матеріали про діяльність книгозбірень.

Матеріали на блозі Херсонської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Б.Лавренюва «Методист ОБУ Херсон» <http://metobuks.blogspot.com/> присвячувались популяризації методичної діяльності бібліотеки, підвищенню кваліфікації бібліотечних фахівців, а також висвітлювали досвід бібліотек Херсонщини, що працюють з молоддю, знайомили з творчими знахідками та новими ідеями. Протягом року на блозі було розміщено 50 постів.

**У 2015 році розпочали та продовжували діяльність бібліотечні онлайн сервіси в книгозбірнях області:
- у Херсонській ЦБС**

В вересні звітного року було створено новий дизайн сайту ЦБС - <http://cls.ks.ua> та удосконалена форма роботи його сторінок. На сайті разом з ГО «Розвиток» відкрито кластер суспільних знань «Класні знання для тебе» <http://hgi.org.ua/klasznani/>.

Продовжує роботу послуга, що надає можливість на безоплатній основі отримати правову інформацію, консультацію юристів в режимі он-лайн та взяти участь у навчальних програмах партнерів - Інформаційного Ресурсного Центру «Правовий Простір». Для он-лайн користувачів ЦБС працює удосконалена «Віртуальна довідка». Для професіоналів бібліотечної справи активно працює бібліотечний блог «Бібліостихія» - <http://bibliostyhiya.blogspot.com/>

ЦБС у звітному році запросила всіх бажаючих до участі у **віртуальному флеш - мобі "З любов'ю до України"** на каналі соціального медіа-сервісу YouTube

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLWyWI7IMS3rSYzEesiWLG789Ct7Vixmw2>

Бібліотеки ЦБС при сприянні «Центру сприяння інформаційним технологіям» взяли участь у створенні віртуального квесту на платформі Гугл - карти – «Променистими шляхами Таврії». Кожна з бібліотек збрала і розмістила інформацію про окремий район Херсонської області для туристів, а саме: про природні та архітектурні пам'ятки, цікаві особистості, захоплюючі заходи, концерти і т.і. Матеріали були зібрані ІЦ для створення цілісного проекту - <http://cls.ks.ua/promenistimi-shlyaxami-tavri%D1%97-2015>

БФ продовжували співпрацю з Херсонським обласним Фондом милосердя та здоров'я. З сайту ЦБС через спеціалізований портал «Правовий простір» надається комунікаційна можливість для переселенців та учасників АТО на безоплатній основі отримати правову інформацію, консультацію юристів в режимі онлайн і взяти участь у навчальних програмах наших партнерів. <http://legalspace.org/index.php/ua/helper/onlinecons>

Підтвердженням активізації впровадження нових інформаційних технологій в діяльність бібліотек Херсонської ЦБС є участь у заходах:

- Вікішлешмобі «Бібліотечний ВікіДень» з нагоди 11-річчя Української Вікіпедії за ініціативи ГО «Вікімедіа Україна»
- створенні Першої української DAISY-бібліотеки для користувачів з глибокими ураженнями органів зору. Було начитано 15 книг.
- створення бібліотекою-філією №2 **віртуально-краєзнавчого клубу-туризму "Галіон"**, на платформі Facebook,.

Бібліотекарі системи співпрацювали на сторінках соціальної мережі Facebook, де створена окрема сторінка «Херсонська централізована бібліотечна система» - <https://www.facebook.com/cls.ks.ua?fref=ts> та кожна з філій має особисту сторінку

У бібліотеках Голопристанського району:

- Голопристанська району бібліотека продовжує розвивати власний сайт - <http://gprystan-crb.edukit.kherson.ua/>

У бібліотеках Цюрупинського району діє:

- **блог «Цюрупинська районна бібліотека для дорослих»** <http://cyrbiblioteka.blogspot.com/>

Продовжує свою діяльність **корпоративний проект «Сільські бібліотеки Голопристанщини і Цюрупинщини»** створений спільно Голопристанською районною бібліотекою і Цюрупинською районною бібліотекою для дорослих, в якому висвітлюється діяльність **30** сільських бібліотек **Голопристанського району** та **25** сільських та селищних бібліотек **Цюрупинського району**. <http://gc-bibl.ks.sch.in.ua>

У 2015 році був відзначений в конкурсі, оголошеному Херсонським обласним бібліотечним товариством.

У КУ КРОБ:

на 1.01 2016 року діє **15 бібліотечних блогів**: блог районної бібліотеки ім.М.Братана та 14 сільських бібліотек <http://www.kcrb.com.ua/blog.html/>

у 2015 році до 80-річчя М.Братана створила **окремий** віртуальний веб – проект «Слово про Братана» <http://bratan80.blogspot.com/>

У Новокаховській ЦБС діє 3 сайти, а саме:

- **Н-Каховська ЦБС** <http://biblioteka.hol.es/uk/biblioteky-novokakhovskoi-tsbs>
- **Таврійська міська бібліотека** <http://tavrilib.at.ua/>
- **Дніпрянська селищна бібліотека** <http://dnipriany-bibl.edukit.kherson.ua/>

А також 5 бібліотечних блогів (Міська Юнацька бібліотека, Міська бібліотека № 2, Корсунська сільська бібліотек, Тополівська сільська бібліотека та Обривська сільська бібліотека) - <http://biblioteka.hol.es/uk/blogi-bibliotek>

У Бериславській ЦБС:

- **сайт центральної районної бібліотеки** <http://berislav.ucoz.ua/>
- **блог Зміївської сільської бібліотеки** <http://biblzmiv.blogspot.com/>
- **блог Одрадокам'янської сільської бібліотеки** <http://odradokam.blogspot.com/>

У **КЗ «Нижньосірогозька центральна районна бібліотека»** діє одноіменний блог -- <http://biblioteka-nsferogozky.blogspot.com/>

У КЗ «Скадовська ЦБС» на блозі центральної бібліотеки для дорослих «КЗ Скадовська ЦБС» - <http://biblioskad.blogspot.com/> у розділі «Життя сільських бібліотек», у якому висвітлюється діяльність сільських бібліотек.

У бібліотеках Іванівського району

- КЗ «Іванівська районна бібліотека» <http://ivcbs.blogspot.com/>
- Першотравнева сільська б-ка філія КЗ «Іванівська районна бібліотека» <http://pershotravneve1.blogspot.com/>
- Шотівська сільська б-ка філія КЗ «Іванівська районна бібліотека» <http://shotivkabilio.blogspot.com/>
- Іванівська районна бібліотека для дітей КЗ «Іванівська районна бібліотека» <http://ivrdb.blogspot.com/>
- Комунальний заклад «Новодмитрівська сільська бібліотека» КЗ «Іванівська районна бібліотека» <http://victorsy.blogspot.com>

У КЗ "Чаплинська централізована бібліотечна система" діє «Блог Чаплинської ЦБС» <http://chaplcrb2013.blogspot.com>

Бібліотекарі Херсонщини протягом року співпрацювали на сторінках Фейсбук, де майже кожна має свою сторінку та у групі «Бібліотекарі Херсонщини» <http://www.facebook.com/groups/128650610526667/?ref=ts/> Для популяризації діяльності бібліотек широко використовувався протягом року канал соціального медіа-сервісу YouTube.

6.3 Організація мережі юнацьких структурних підрозділів

За звітний рік мережа ЮСП бібліотек Херсонської області збереглася на рівні 2015 року.. Кожного року кількість груп в бібліотеках трансформується у залежності від кількості населення молоді на селі. Зменшилась кількість юнацьких груп у деяких філіях Бериславської (1 одиниця), Генічеської (1 одиниця), Іванівської (2 одиниці), Скадовської (1 одиниця) ЦБС та на 1 одиницю в бібліотеках Голопристанського району. І, навпаки, збільшилась у деяких сільських філіях Білозерської ЦБС (2 одиниці), та на 1 одиницю в бібліотеках Цюрупинського району. Загалом кількість груп по бібліотекам Херсонської області складає 403.

На 01.01.2016 року мережа ЮСП бібліотек Херсонської області налічує 440 підрозділи, а саме: 1 обласна бібліотека, 4 бібліотеки-філії (2 - Херсонська, 1 - Новокаховська, 1 - Генічеська ЦБС), 1 - юнацький відділ (Херсонська ЦБС), 10 юнацьких абонементів (1 - Херсонська, 1 - Новокаховська, 1 - Білозерська, 1 - Бериславська, 1 - Голопристанська, 1 - Каланчацька, 1 - Нижньосірогозька, 1 - Новотроїцька, 1 - Скадовська ЦБС, 1 - КУ КРОБ), 21 юнацька кафедра, 403 юнацьких груп.

У зв'язку з оптимізацією бібліотечної структури та демографічною ситуацією, нажаль, кількість користувачів юнацького віку суттєво зменшилася. У порівнянні з 2015 роком на 5.6 тис. А саме: в бібліотеках Голопристанського району – на 1,4 тис., в бібліотеках Бериславської ЦБС – 0.5 тис., Іванівської ЦБС – 0,25 тис., КУ КРОБ – 0,3 тис., Скадовської ЦБС – 2, 06 тис., Н-Сірогозької – 0.4 тис., Н-Воронцовської – 0,2 тис., Новотроїцької ЦБС – 0,4 тис., Цюрупинської ЦБС - 0.6 тис.

Відбулися значні зміни у кадровому складі бібліотечних фахівців ЮСП, у т.ч. працівників бібліотек, що працюють з молоддю.. відбувається значне омолодження кадрів на місцях. 51.3% працюють на неповну ставку, і значна більшість - в сільських бібліотеках. І саме це є однією з важливих причин незадовільного рівня та якості діяльності книгозбірень. Більше половини (60%) мають базову вищу освіту. Молоді спеціалісти продовжують навчання у фахових навчальних закладах.

Сучасний стан технічного оснащення бібліотек області сприяв більш широким запровадженням новітніх технологій у практику діяльності юнацьких структурних підрозділів.

Загалом на 01.01.2016 року бібліотеки мали: комп'ютери - 461, мультимедійне обладнання - 202, копіювальна техніка – 265.

До мережі Інтернет загалом підключено 357 комп'ютера з них: 85 - Херсонська ЦБС, 29 - Новокаховська ЦБС, 12 – Бериславська, 27 - Білозерська, 18 - Великоолександрівська, 10 - Голопристанська, 1 - Горностаївська, 15- Іванівська, 25 - Каланчацька, 28 - КУ КРОБ, 17 - Скадовська, 16 - Н-Сірогозька, 15 - Н-Воронцовська, 26 - Новотроїцька, 15 - Чаплинська ЦБС, 18 - Цюрупинська районна бібліотека для дорослих.

В 2015 році в деяких бібліотечних установах з метою налагодження співпраці з членами громад, підтримки бібліотек органами влади, сприяння інноваційному розвитку бібліотечної галузі району, позиціонування сільської бібліотеки як важливого соціального та інформаційного центру територіальної громади, відбувалися акції «Бібліотека звітує перед громадою». В рамках таких акцій сільські бібліотеки змогли отримати фінансування на хоча б часткове покращення своєї матеріально-технічної баз та поточні ремонти:

У КУ КРОБ завдяки фінансуванню місцевої влади та спонсорській допомозі частково зроблено косметичні ремонти будівель та дахів 5 сільських бібліотек району (Кам'янській, Богданівській, Цукурській, Роздольненській та Чорноморівській).

У **Комунальній установі «Великоолександрівська РЦБС»** при сприянні сільських рад та спонсорської допомоги вдалося залучити кошти на поточні ремонти будівель **Трифонівської, Чкаловської та Малоолександрівської сільських бібліотек**

У **Новотроїцькій центральній районній бібліотеці** за участі місцевої влади залучено кошти на ремонти Софіївської, Новорепівської, Новомихайлівської та Одрадівській сільських бібліотек.

Наразі, більшість проблем щодо стану матеріально-технічної бази та опалення у більшості сільських бібліотек Херсонської області залишаються не вирішеними у зв'язку з відсутністю належного фінансування.